

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Ökad kvalitet i lärarutbildningen och fler lärare i skolan

IFAU har granskat innehållet med utgångspunkt i vårt uppdrag att följa upp och utvärdera arbetsmarknads- och utbildningspolitik samt arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen. Utifrån det kommenterar vi tre av förslagen.

Sammanfattning

- IFAU ställer sig positivt till förslaget om att antalet lärarledda timmar inom utbildningen ska öka, och att lärosätena åläggs att redovisa antalet lärarledda timmar (avsnitt 6.5, s. 117).
- IFAU bifaller förslaget om en försöksverksamhet med kortare kompletterande pedagogisk utbildning för personer med tidigare examen (avsnitt 7.2, s. 120).
- IFAU ser positivt på förslaget om att personer med ämneskunskaper som har relevans för det undervisningsämne som en ämneslärarexamen avser att omfatta ska kunna antas till kompletterande pedagogisk utbildning (avsnitt 8, s. 146).

Fler lärarledda timmar

En ökning av antalet lärarledda timmar inom utbildningen är önskvärd, då det sannolikt leder till högre utbildningskvalitet och högre kunskaper bland studenterna. Det finns en omfattande forskning som belyser effekter av undervisningstid ur olika perspektiv. Öckert (2021) sammanfattar forskningen om hur mycket elever lär sig i skolan och drar slutsatsen att elevers och lärares närvaro, och tid i skolan, har positiva effekter på elevers skolprestationer.

Den forskning som är mest relevant i relation till förslaget om att öka antalet lärarledda timmar handlar specifikt om effekterna av undervisningstid/längre skoldagar.

Lavy (2015) och Rivkin och Schiman (2015) använder PISA-data och undersöker betydelsen av undervisningstid och finner att mer undervisningstid i ett visst ämne leder till högre resultat, jämfört med andra ämnen med relativt sett mindre undervisningstid. Studierna jämför skillnader i undervisningstid mellan ämnen inom en och samma skola för att ta hänsyn till att undervisningstid kan fördelas kompensatoriskt, och därmed ge sken av att mer undervisning i ett ämne leder till sämre resultat.

Thompson (2021) studerar en övergång från femdagarsvecka till fyradagarsvecka i skolor i Oregon, USA. Studien finner att skolresultaten föll i samband med införandet av kortare skolvecka.

Barrios-Fernandez och Bovini (2021) studerar en övergång från korta till långa skoldagar i Chile, och finner att längre skoldagar ledde till förbättrade resultat.

Breddad rekrytering till kompletterande utbildning

En bredare rekrytering till läraryrket är önskvärd för att möta lärarbristen, och forskningen pekar inte på att detta skulle riskera att leda till sämre undervisningskvalitet.

Det finns en omfattande forskning som visar att läraren har stor betydelse för elevers skolprestationer (Rockoff 2004; Rivkin m.fl. 2005; Leigh 2010; Chetty m.fl. 2014). Det har dock visat sig svårt att belägga vilka egenskaper som karaktäriserar en bra lärare. Exempelvis finner Rockoff m.fl. (2008) samt Grönqvist och Vlachos (2008) att allmän förmåga, personlighet eller ämneskunskaper hos blivande lärare inte har någon större betydelse för elevers studieresultat. Leigh (2010) finner dessutom att lärare med en masterutbildning eller annan högre kvalifikation inte lyckas förbättra elevresultaten mer än lärare med lägre kvalifikationer. Detta talar för att en breddad rekrytering inte har några negativa konsekvenser.

I detta ärende har generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson beslutat. Helena Holmlund och Björn Öckert har varit föredragande.

Maria Hemström Hemmingsson

Referenser

- Barrios-Fernández, A. och G. Bovini (2021), "It's time to learn: School institutions and returns to instruction time", *Economics of Education Review*, 80.
- Chetty, R., J. Friedman och J. Rockoff. (2014), "Measuring the Impacts of Teachers I: Evaluating Bias in Teacher Value-Added Estimates", *American Economic Review* 104 (9): 2593–2632.
- Grönqvist, E. och J. Vlachos (2008), Hur lärares förmågor påverkar elevers studieresultat, IFAU-rapport 2008:25.
- Lavy, V. (2015), "Do differences in school's instruction time explain international achievement gaps in Math, Science and Reading? Evidence from developed and developing countries", *Economic Journal*, 125 (588): s. 397-424.
- Leigh, A. (2010), "Estimating teacher effectiveness from two-year changes in students' test scores", *Economics of Education Review*, 29, s. 480-488.
- Rivkin, S., Hanushek E., och Kain J., (2005), "Teachers, Schools, and Academic Achievement", *Econometrica*, 73, s.417-458.
- Rivkin, S., och Schiman, J. (2015), "Instruction time, classroom quality, and academic achievement", *Economic Journal*, 125 (588): s. 425-448.
- Rockoff, J. (2004), "The Impact of Individual Teachers on Student Achievement: Evidence from Panel Data", *American Economic Review*, 94, s. 247-252.
- Thompson, P.N. (2021), "Is four less than five? Effects of four-day school weeks on student achievement in Oregon", *Journal of Public Economics*, 193.
- Öckert, B. (2021), "Frånvaro i skolan under coronapandemin – hur kan resultaten komma att påverkas?", i Sjögren, A. (red.), *Barn och unga under coronapandemin*, IFAU-rapport 2021:2.

Datum

Dnr

2020-04-13

7/2021